

Šiuolaikiniuose automobiliuose technologijos ir inovacijos yra vertinamos ne ką mažiau nei dinaminės savybės, komfortas ar medžiagų kokybė. Gamintojai stengiasi sužavėti pirkėjus naujais, dar nematytais įvairių funkcijų valdymo sprendimais. Viena populiariausių tendencijų – jutikliniai ekranai. Tačiau ar visiškas fizinių mygtukų ir valdiklių atsisakymas yra teisingas žingsnis?

Pakeisti požiūrį prireikė 30 metų

Pirmasis masinei gamybai skirtas automobilis su jutikliniu ekranu buvo 1986-aisiais pasirodęs „Buick Riviera“. Nors ekranas nepasižymėjo gera grafika ar precizišku veikimu, jame buvo galima valdyti daugybę automobilio sistemų. Pavyzdžiui, vidaus temperatūrą, radiją, patikrinti automobilio sistemų būseną, stebėti įvairius parametrus.

Nepaisant novatoriškumo, jutiklinis ekranas buvo įvertintas skeptiškai. Išbandę šią naują, vairuotojai teigė, kad tokia prietaisų valdymo sistema blaško dėmesį, reikalauja daug laiko ir tiesiog nėra patogi naudoti. Praėjus keleriems metams, „Buick“ nusprendė nebetobulinti šios technologijos ir jutiklinių ekranų į automobilius nebemontavo.

Tačiau šiandien padėtis visiškai kitokia. Vairuotojai nori, kad jų automobiliuose būtų jutikliniai ekranai, todėl fizinių mygtukų lieka vis mažiau. Bet ar tai geras ir pasiteisinantis sprendimas? Automobilių apžvalgininkas Gintenis Dauparas teigia, kad inovatyvumas ne visada tapatus patogumui. Kartais tendencijas diktuoja mados ir įvaizdis, o ne racionalumas.

„Pavyzdžiui, „Tesla“ susprogdino technologijų bombą, visi nori į juos lygiuotis, tačiau, kalbant apie prietaisų valdymą, šių automobilių nėra net tarp dešimties geriausių pasaulyje, tuo labiau – penketuke. Tačiau visi nori būti į juos panašūs – kuo gražesni, inovatyvesni, kad apie juos visi šnekėtų“, – pastebi G. Dauparas.

Kur aukso viduriukas?

Išbandęs įvairių gamintojų naujausias funkcijų valdymo sistemas, G. Dauparas pastebi, kad patogiausia viską valdyti automobiliuose, kuriuose mygtukai derinami su jutikliniu ekranu.

„Aš būčiau už tarpinį variantą, tai yra – tiesioginės direktorijos mygtukus: paspaudi mygtuką ir tu iš karto esi tame meniu, kurio tau ir reikia. Spusteli kitą mygtuką – tu jau kitame meniu. Trumpai tariant, esu už tai, kad būtų keli esminiai mygtukai, kuriais jutikliniame ekrane įjungiamas atitinkamas meniu, ir toliau jau viską valdai juo“, – svarsto naujų ir naudotų automobilių apžvalgininkas.

Panašiu principu veikia naujausia daugelyje „Ford“ modelių montuojama multimedijos

sistema. Pavyzdžiui, radijui valdyti naudojami fiziniai mygtukai, tačiau, norint parinkti detalesnius garso parametrus, paspaudus atitinkamą jungiklį jutikliniame ekrane atidaromas atskiras, tam skirtas meniu.

Fizinių mygtukų privalumus vardija ir saugaus vairavimo ekspertas, vairavimo mokyklos „Amplius LT“ vadovas Artūras Pakėnas.

„Puikus dalykas yra ant vairo esantys mygtukai, kuriais galima atsiliiepti į telefono skambutį ar jį atmesti, reguliuoti radijo garsą ir valdyti pastovaus greičio palaikymo sistemą. Tikriausiai jais dažniausiai tenka naudotis, jie iš tikrųjų naudingi ir reikalingi, nes viską galima valdyti neatitraukus rankų nuo vairo“, – įvardija A. Pakėnas.

Tokių mygtukų galima rasti ant daugelio šiuolaikinių automobilių vairų, tačiau kokias funkcijas jais galima valdyti, priklauso nuo gamintojo. Pavyzdžiui, ant „Renault“ vairo galima valdyti tik greičio palaikymo parinktį, nes garso sistemai skirta atskira svirtis už vairo. O „Ford“ vairuotojas, neatitraukęs rankų nuo vairo, tik nykščiais, gali valdyti garso sistemą, aktyvuoti pastovaus greičio palaikymo funkciją, keisti prietaisų skydelyje pateikiamą informaciją ar valdyti telefono skambučius.

A.Pakėnas priduria, kad jutikliniai ekranai nėra blogas dalykas, nes, automobiliuose daugėjant įvairių funkcijų, būtent tokie ekranai leidžia viską patogiai sutalpinti ir neperkrauti interjero valdymo mygtukais. Tačiau kartu jis atkreipia dėmesį, kad pagrindinių ir dažniausiai naudojamų sistemų valdikliai turėtų išlikti fiziniai.

„Nemanau, kad gerai perkelti visas funkcijas tik į jutiklinį ekraną. Pavyzdžiui, norint kai kuriuose automobiliuose išjungti ESP sistemą, reikia labai ilgai ieškoti, kaip tai padaryti. Klimato kontrolės valdymo ar kondicionieriaus įjungimo mygtukas – geriau, kai tai valdoma fiziškai“, – sako saugaus vairavimo ekspertas.

Meilė iš pirmo žvilgsnio gali nuvilti

Nuolat naujus automobilius išbandantis G. Dauparas mano, kad, prieš pasirinkdamas būsimą automobilį, kiekvienas vairuotojas turėtų gerai įvertinti asmeninius poreikius ir išlaikyti šaltą protą, o ne pasiduoti emocijoms.

„Jei naują automobilį perka vairuotojas, kuris persėda iš, pavyzdžiui, 20 metų senumo transporto priemonės, jis gali save įvaryti į kampą, kai atsisės šalia daug funkcijų turinčio ekrano. Juk persėdama iš automobilio su keliais mygtukais į tokį, kuriame įtaisytas didelis ekranas ar net du. Žinoma, pirkėjas gali būti tuo sužavėtas, bet vėliau nežinos, ką daryti,

ypač jei kalbame apie žmones, kurie mažiau imlūs naujovėms“, – dėmesį atkreipia G. Dauparas.

Taip pat jis mano, kad saugumo ir ergonomikos atžvilgiu fiziniai mygtukai vis dar pranašesni už visapusį sistemų valdymą jutikliniame ekrane. Pašnekovo teigimu, taip bus, kol nebus išrastos ar dar labiau patobulintos kitos, paprasčiau valdomos ir mažiau dėmesio reikalaujančios sistemos.

„Kol kas fiziniai mygtukai pranašesni, bet taip bus tik iki tada, kai bus dar geriau išvystytos, pavyzdžiui, valdymo balsu sistemos. Kai užteks ištarti porą ar kelis esminius žodžius ir automobilis į tai reaguos intuityviai bei tiksliai“, – sako G. Dauparas.

Panašių sistemų jau galima rasti kai kuriuose naujausiuose automobiliuose. Pavyzdžiui, keletą naujausių BMW modelių funkcijų galima valdyti balsu arba judesiu, neličiant nei mygtukų, nei ekrano. O „Ford“ automobiliuose dalies sistemų valdymas balsu galimas jau nuo 2007-ųjų, kaip buvo pristatyta pirmoji „Sync“ sistemos karta.

Šiuo metu į naujausius šios markės modelius pradedama montuoti „Sync 4“ leidžia balsu valdyti telefonų skambučius, reguliuoti klimato kontrolę ir navigaciją bei kitas funkcijas. Todėl netrukus bus galima išbandyti dar daugiau naujoviškų alternatyvų tradiciniams prietaisų valdymo būdams.

